

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 9. An licet in gravi vel extremâ necessitate aliena surripere?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

nes concurrant, rarissime licita esse potest compensatio occulta. Quamvis autem sit illicita non tamen obligat ad restitutionem, nisi quando injustè illatum est damnum alteri.

Q. 9. An licet in gravi, vel extrema necessitate aliena surripere.

Resp. I. Non licet in gravi, &c. vide pag. 356.

Resp. II. In extrema necessitate licet accipere rem alienam necessariam ad vitæ suæ, vel suorum conservationem. *Est commun.* quia in extrema necessitate omnia sunt communia saltem quoad usum: nam quisque habet jus naturale, & obligationem conservandi vitam suam, ac suorum per media ordinaria ad hoc ex se ordinata, & à Deo auctore naturæ omnibus concessa; qualia sunt bona externa, quorum proinde divisio, & proprietates fieri non potuit nisi servato aliis jure utendi illis in extrema necessitate.

In tali necessitate *Etiam potest aliquis occultè rem alienam accipere, ut subveniat proximo sic indigenti.* Ait S. Thom. 2. 2. q. 66. a. 7. ad 3. nempe ex propriis bonis nequeat illi subvenire, tunc enim surripiens est veluti instrumentum indigentis. Deinde cum quisque teneatur diligere proximum sicut seipsum, potest & debet ei subvenire eo modo, quo sibi licite posset, & vellet opitulari in eadem necessitate. Neutrum tamen licet 1. Si Dominus rei sit, vel foret in pari necessitate. *Ita omnes.* Nam

pari causa melior est conditio possidentis. Reg.
 Jur. 2. Si probabilis spes sit, posse te con-
 venienti modo petendo obtinere id, quo in-
 diges: quia cum propria per donationem ha-
 bere potes, sine necessitate alienum surripes.
 Putat tamen Lessius in hoc casu peccare solum
 venialiter non petendo; eo quod non peccet-
 tur quoad rem ipsam, sed solum quoad mo-
 dum, & Dominus debeat esse contentus quo-
 ad substantiam. Qui autem rem alienam et-
 iam magni momenti clam in extrema necessi-
 tate surripuit, ex communiore sententia non
 tenetur restituere, quando commoda facultas
 aderit: quia omnia tunc sunt communia sim-
 pliciter, & absolutè, cum bona ad vitæ conser-
 vationem à Deo hominibus omnibus concessa
 sint. Unde S. Thom. ad 2. ait. *Per talem necessi-
 tatem efficitur suum id, quod aliquis accipit ad
 sustentandam propriam vitam.* Teneris tamen
 restituere id, quod mutuo accepisti, vel emisisti,
 & in extrema necessitate consumpsisti: quia
 consumpsisti rem propriam acquisitam per
 contractum: & ideo quando res illa perit, tibi,
 qui es Dominus actu perit, non alteri, qui fuit,
 sed jam non est eius Dominus: quare obligatio,
 quam per contractum contraxisti, per super-
 venientem necessitatem fuit solum suspensa,
 non extincta. Idem dic, si res in necessitate ac-
 cepta perduret hac transacta, ex cap. *Quod 1. q.*
7. Sic qui equum alterius abstulit, ut fugâ
 vitæ consulat, tenetur illum reddere, ubi ex

periculo evasit; quia indigebat solum usu equi, non eius proprietate. Item qui magnam pecuniae summam in extremam necessitate surripuit, tenetur eam transactam residuum restituere; quia cessante tali necessitate cessat Jus ex ea ortum, quod est solum ad vitae necessaria. Item si non sis simpliciter, & absolute pauper, sed habeas alibi bona, teneris restituere, quod extra patriam in extrema necessitate surripuisti; quia non licet alienum surripere nisi eo modo, quo extrema necessitas urget. At tua necessitas non est simplex, & absoluta, ergo non potes quidquam sumere nisi sub conditione restituendi. Praeterea non habes plus juris ad capiendam rem alterius, quam hic habeat obligationis eam dandi tibi: at tenetur solum eam tibi mutuare, cum non sis simpliciter pauper.

Resp. 1. Non licet in necessitate tantum gravi alienum surripere. Prob. 1. ex cap. 3. de furt. *Si quis propter necessitatem famis, aut nuditatis furatus fuerit cibaria, vestem, vel pecus poeniteat hebdomadas tres.* 2. Innoc. XI. damnavit hanc propos. *permissum est furari non solum in extremam, sed etiam in gravi necessitate.* 3. Neque jure naturali, neque gentium id permittitur, cum in sola extrema necessitate bona sint communia. Imo id debuit jure naturali prohiberi, nam si liceret, pateret via innumeris furtis cum magno societatis humanae detrimento, ac perturbatione Reip. nec homi-

nes satis abstinerent ab otio, inertia, vel dilapidatione bonorum.

Resp. II. In extrema necessitate, &c. v. p. 354.

Q. 10. Quando nam uxor marito, & maritus uxori injuriam infert in bonis, & tenetur ad restitutionem?

Resp. I. Ex communi uxor peccat contra justitiam, & tenetur restituere viro, vel ejus hæredibus, si aliquid de bonis dotalibus, vel communibus, vel propriis viri surripiat, aut impendat invito rationabiliter marito. Quia injuriam cum damno infert marito; nam is solus in suum commodum habet administrationem dotis, & bonorum communium, quæ scilicet conferuntur initio vel acquiruntur tempore matrimonii & proprietatem mediæ partis horum, ut constat ex jure, dominium verò omnium bonorum priorum, id est, quæ ipse ante matrimonium habebat, & quæ per contractum matrimonii noluit esse communia; potest tamen uxor de bonis communibus, & fructibus dotalibus accipere, quantum opus est ad suam sustentationem, ad quamcumque familiæ necessitatem, si maritus ea deneget, cum dare possit, vel ad eleemosynas moderatas faciendas secundum consuetudinem piarum mulierum ejusdem conditionis, & facultatis, nisi vir sufficientes largiatur, vel ad avertendum damnum familiæ, aut mariti, ut fecit Abigail 1. Reg. c. 25. Item si maritus sit prodigus, potest uxor subtrahere